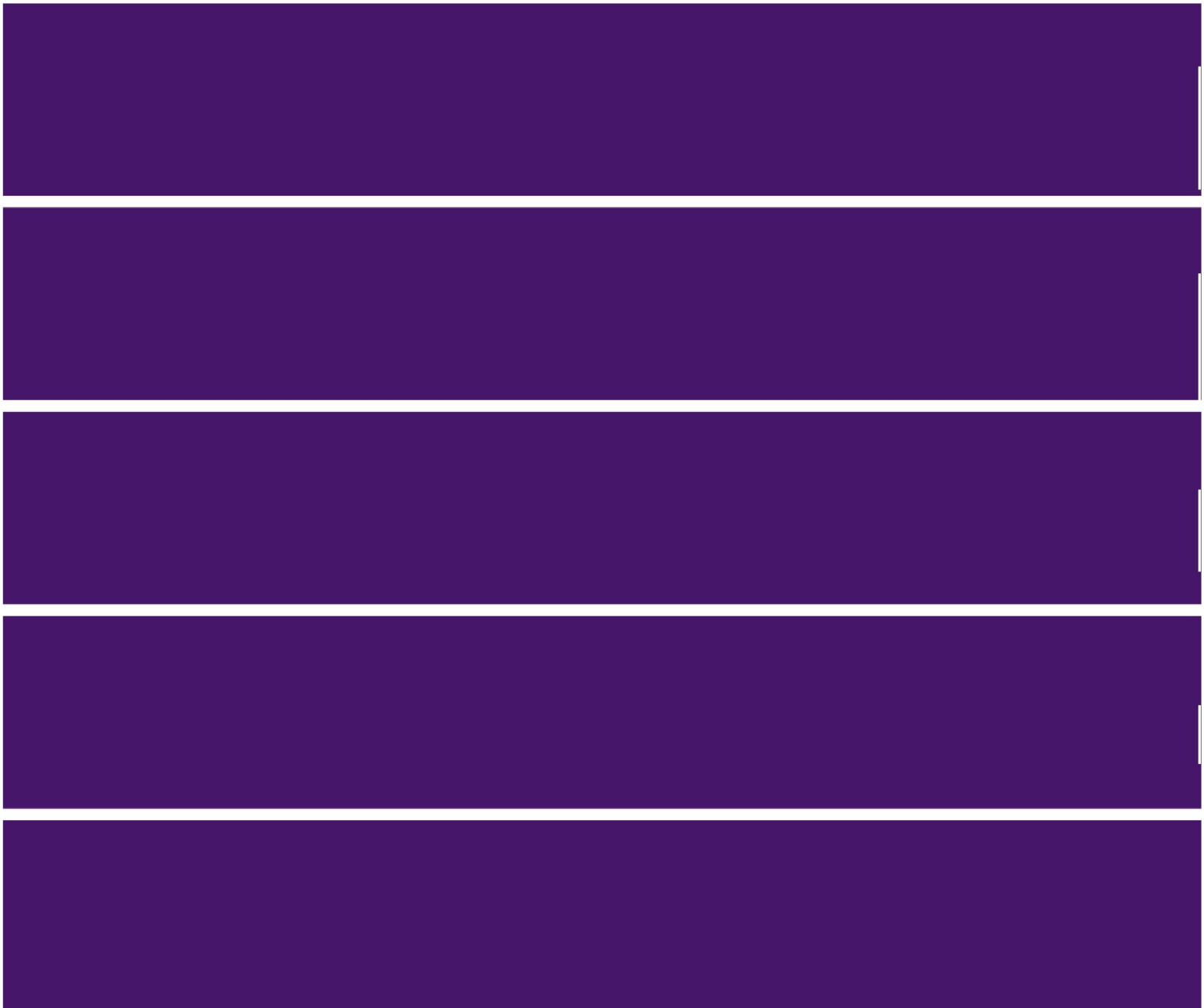




**FINANSTILSYNET**  
THE FINANCIAL SUPERVISORY  
AUTHORITY OF NORWAY

# Forslag til gjennomføring av bestemmelser i direktiv 2009/138/EF (Solvens II)

Lovvalg ved reorganisering og avvikling av  
forsikringsforetak



## Innholdsfortegnelse

<b>1</b>	<b>Innledning</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>Bestemmelsene i Solvens II om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak</b>	<b>4</b>
<b>3</b>	<b>Historikk</b>	<b>5</b>
<b>4</b>	<b>Lovteknikk</b>	<b>6</b>
<b>5</b>	<b>Konkret om gjennomføring og innholdet i de enkelte artiklene</b>	<b>7</b>
5.1	Overordnet	7
5.2	Innholdet i de enkelte artiklene	7
5.2.1	Artikkel 267 Virkeområde	7
5.2.2	Artikkel 269 og 274 – Hovedreglene om lovvalg	8
5.2.3	Artikkel 285 - Virkninger for visse avtaler og rettigheter	8
5.2.4	Artikkel 286 - Tredjemanns tinglige rettigheter	9
5.2.5	Artikkel 287 - Eiendomsforbehold	9
5.2.6	Artikkel 288 - Motregning	9
5.2.7	Artikkel 289 - Regulerte markeder	9
5.2.8	Artikkel 290 - Skadelige rettshandler	10
5.2.9	Artikkel 291 - Vern av tredjemenn	10
5.2.10	Artikkel 292 - Pågående rettssaker	11
<b>6</b>	<b>Økonomiske og administrative konsekvenser</b>	<b>11</b>
<b>7</b>	<b>Forslag til endring i forskrift av 9. desember 2016 om finansforetak og finanskonsern</b>	<b>11</b>

# 1 Innledning

Finansdepartementet ga i brev av 6. februar 2020 Finanstilsynet i oppdrag å utarbeide utkast til gjennomføring av EØS-reglene som svarer til artiklene 285 - 292 i direktiv 2009/138/EF<sup>1</sup> (Solvens II-direktivet).

Artiklene 285-292 inneholder bestemmelser knyttet til lovvalg ved reorganisering og avvikling av forsikringsforetak. Direktivets hovedregler om lovvalg, som finnes i artikkel 269 og 274 for henholdsvis reorganiserings- og avviklingstiltak, er at det er lovgivningen i forsikringsforetakets hjemstat som skal legges til grunn for reorganiseringen eller avviklingen. Artiklene 285-292 gir diverse unntak fra disse hovedreglene.

Bakgrunnen for Finanstilsynets oppdrag er at Finansdepartementet i brev av 10. januar 2019 fra EFTAs overvåkningsorgan (ESA) ble bedt om å redegjøre for gjennomføringen av artikkel 285-292 i norsk rett, da disse for ESA syntes mangelfullt implementert. I brev av 6. februar 2019 til ESA gav Finansdepartementet tilbakemelding om at Norge vil se på gjennomføringen av artiklene 285-292 og sikre at norsk rett kommer i overensstemmelse med disse bestemmelsene.

Under i punkt 2 gis det først en overordnet redegjørelse for reglene i Solvens II-direktivet om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak. Punkt 3 inneholder en gjennomgang av tidligere gjennomføring av EØS-regler om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak og kredittinstitusjoner i norsk rett. I punkt 4 vurderes generelle lovtekniske spørsmål, før det i punkt 5 gjøres nærmere rede for innholdet i Finanstilsynets forslag. I punkt 5 gis det også en overordnet presentasjon av de enkelte bestemmelsene. Punkt 6 inneholder en vurdering av økonomiske og administrative konsekvenser. Finanstilsynets forslag til gjennomføringsregler fremgår av punkt 7.

## 2 Bestemmelsene i Solvens II-direktivet om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak

Reglene om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak er gitt i Solvens II-direktivets del IV.<sup>2</sup> Disse reglene har som hovedformål å sikre at det er myndighetene i hjemlandet som skal ha enekompetanse til å bestemme hvilke reorganiseringstiltak som skal iverksettes overfor forsikringsforetakene, og til å beslutte hvordan avvikling skal skje. Dette gjøres blant annet gjennom regler om lovvalg og om underretning og kunngjøring av tiltak. Tiltak som iverksettes av hjemlandets myndigheter skal ha rettsvirkninger i hele EØS-området. Andre lands myndigheter er i utgangspunktet avskåret fra å kunne iverksette slike tiltak selv om forsikringsforetaket driver virksomhet gjennom filial på deres territorium.<sup>3</sup>

---

<sup>1</sup> Directive 2009/138/EC of the European Parliament and of the Council of 25 November 2009 on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance

<sup>2</sup> "Title IV Reorganisation and winding-up of insurance undertakings".

<sup>3</sup> Se fortalen til Solvens II, avsnitt 117 flg.

Direktivet tar ikke sikte på å harmonisere medlemslandenes regler for reorganisering og avvikling av forsikringsforetak. Direktivets hovedregler om lovvalg, som finnes i artikkel 269 og 274 for henholdsvis reorganiserings- og avviklingstiltak, er at det er lovgivningen i forsikringsforetakets hjemstat som skal legges til grunn for reorganiseringen eller avviklingen. Artiklene 285-292 gjør som nevnt unntak fra disse hovedreglene. Unntakene er knyttet til visse avtaler og rettigheter, tredjemanns tinglige rettigheter, eiendomsforbehold, motregning, regulerte markeder, skadelige rettshandler, vern av tredjemenn og pågående rettsaker. For en nærmere gjennomgang av innholdet i disse artiklene, se under i punkt 5.

### 3 Historikk

Solvens II-direktivet opphevet og erstattet blant annet direktiv 2001/17/EF av 19. mars 2001 om reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper.<sup>4</sup> Reglene i Solvens II-direktivet del IV er i det vesentlige en videreføring av bestemmelsene i dette direktivet. For kredittinstitusjoner er det gitt tilsvarende bestemmelser i direktiv 2001/24/EF om reorganisering og avvikling av kredittinstitusjoner (winding up-direktivet).

Finanstilsynet sendte den 31. januar 2003 et utkast til høringsnotat for gjennomføring av direktiv 2001/17/EF til Finansdepartementet. Det ble vurdert at det ikke var behov for å gjøre andre endringer i norsk rett enn å forskriftsfeste enkelte krav til underretning og kunngjøring, samt gjøre noen endringer i den daværende kapitalkravsforskriften. Forskrift om underretning og kunngjøring ved reorganisering og avvikling av forsikringsselskaper trådte i kraft den 23. april 2003.

Den nye forskriften ble den 25. mai 2004 endret til å også inkludere kredittinstitusjoner, og den fikk da en ny tittel, Forskrift om underretning og kunngjøring ved reorganisering og avvikling av finansinstitusjoner. Formålet med endringen var å gjennomføre winding up-direktivet i norsk rett.

Forskrift om underretning og kunngjøring ved reorganisering og avvikling av finansinstitusjoner ble i 2016 vedtatt opphevet med virkning fra 1. januar 2017. I høringsnotatet<sup>5</sup> ble forslaget til opphevelse begrunnet slik: "Forskriften regulerer Finanstilsynets plikter overfor tilsynsmyndighetene i andre EØS - land. Finanstilsynets forpliktelser følger av internasjonale forpliktelser, og det er ikke nødvendig å ha disse fastsatt i forskrift".

Etter korrespondanse og diskusjoner med Finansdepartementet, konkluderte ESA, i brev av 25. mai 2016, med at enkelte bestemmelser i winding up-direktivet ikke var gjennomført i norsk rett, og at enkelte bestemmelser ikke var korrekt gjennomført. Finansdepartementet ba på den bakgrunn Finanstilsynet om å utarbeide forslag til nye gjennomføringsregler for dette direktivet.

---

<sup>4</sup> Directive 2001/17/EC of the European Parliament and of the Council of 19 March 2001 on the reorganisation and winding-up of insurance undertakings.

<sup>5</sup> Høringsnotat av 18. desember 2015 om forslag til forskrifter til finansforetaksloven mv., se side 36. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing---forskrifter-til-finansforetaksloven/id2468780/>.

Finanstilsynet oversendte forslag til regler i høringsnotat av 1. februar 2017,<sup>6</sup> og på bakgrunn av dette forslaget ble forskrift av 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) utvidet med ett nytt kapittel 21a om lovvalg ved reorganisering eller avvikling av kredittinstitusjoner og visse verdipapirforetak. Reglene trådte i kraft den 1. januar 2020.

Det ble i 2016 vedtatt regler i konkursloven om hvilke virkninger det skal ha i Norge at insolvensbehandling er åpnet i andre stater<sup>7</sup>. Insolvensbehandling i banker, andre kredittinstitusjoner og forsikringsforetak er imidlertid ikke omfattet av disse reglene. Disse reglene har ikke trådt i kraft.

## 4 Lovteknikk

Regler om avvikling og reorganisering av forsikringsforetak er gitt i finansforetaksloven kapittel 21 del II og III. Det følger av § 21-8 at gjeldsforhandling eller konkurs etter konkursloven ikke kan åpnes i forsikringsforetak. Finansforetaksloven kapittel 21 gir regler om offentlig administrasjon.

Det er Finanstilsynets vurdering at artiklene 285-292 i Solvens II-direktivet bør gjennomføres ved å utvide virkeområdet til finansforetaksforskriften kapittel 21a til å omfatte forsikringsforetak. Solvens II-direktivet artiklene 285-292 blir med det gjennomført med de allerede eksisterende bestemmelsene i finansforetaksforskriften.

Ved å utvide finansforetaksforskriften kapittel 21a til å omfatte forsikringsforetak, blir reglene om reorganisering og avvikling av kredittinstitusjoner og forsikringsforetak samlet på samme sted. En slik gjennomføring kan skje uten at det skaper uklarhet om forskriftens materielle innhold, og uten at det skaper problemer med systematikken. Andre alternativ, som for eksempel å etablere nye enkeltbestemmelser i eksisterende lovverk, eksempelvis konkursloven<sup>8</sup>, dekningsloven<sup>9</sup> og tinglysningsloven<sup>10</sup> eller å etablere et nytt eget kapittel i finansforetaksforskriften om reorganisering og avvikling av forsikringsforetak, vil skape et lite brukervennlig og vanskelig tilgjengelig regelverk.

Finansforetaksforskriften § 21a-3 om lovvalg ved reorganiseringstiltak, og § 21a-4 om lovvalg ved avviklingstiltak, gjennomfører hovedreglene om lovvalg i winding up-direktivet artikkel 3 og 10. Solvens II-direktivet har tilsvarende bestemmelser i artikkel 269 og 274, og artiklene 285-292 gjør som tidligere nevnt unntak fra disse hovedreglene. Hensynet til et enhetlig og oversiktlig regelverk tilsier at finansforetaksforskriften § 21a-3 og § 21a-4 også bør få anvendelse for forsikringsforetak. På den måten oppnår en lik gjennomføring av lovvalgsreglene for reorganisering- og avviklingsstiltak av forsikringsforetak og kredittinstitusjoner.

---

<sup>6</sup> Høringsnotat av 1. februar 2017 om forslag til gjennomføring av direktiv 2001/24/EF (winding up-direktivet). <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/horing-av-utkast-til-gjennomforing-av-winding-up-direktivets-lovvalgsbestemmelser/id2540437/>

<sup>7</sup> <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Vedtak/Beslutninger/Lovvedtak/2015-2016/vedtak-201516-088/#a1>.

<sup>8</sup> Lov 8. juni 1984 nr. 58 om gjeldsforhandling og konkurs

<sup>9</sup> Lov 8. juni 1984 nr. 59 om fordringshavernes fortrinnsrett

<sup>10</sup> Lov 7. juni 1935 nr. 2 om tinglysing

Enkelte bestemmelser i finansforetaksforskriften kapittel 21a, nærmere bestemt § 21a-9 (loven på stedet), § 21a-10 (avregningsavtaler) og § 21a-11 (gjenkjøpsavtaler), gjennomfører artikler i winding-up direktivet som det ikke finnes tilsvarende bestemmelser for i Solvens II-direktivet. Finanstilsynet foreslår imidlertid at disse bestemmelsene også får anvendelse ved reorganisering og avvikling av forsikringsforetak, se nærmere om dette under i punkt 5.2.7.

Finanstilsynets forslag til forskrift om endring av finansforetaksforskriften fremgår under i punkt 7. Etter Finanstilsynets vurdering gir finansforetaksloven § 21-7 tredje ledd lovhjemmel til å fastsette de foreslåtte forskriftsbestemmelsene.

## 5 Konkret om gjennomføring og innholdet i de enkelte artiklene

### 5.1 Overordnet

For å gjennomføre Solvens II-direktivet artiklene 269, 274 og 285-292 som skissert over i punkt 4, må finansforetaksforskriften § 21a-1, i henhold til bestemmelsen om virkeområde i Solvens II-direktivet artikkel 267, utvides til å omfatte forsikringsforetak..

Ut over det ovennevnte er det Finanstilsynets vurdering at det kun er behov for å gjøre språklige tilpasninger i enkelte av de øvrige bestemmelsene i finansforetaksforskriften kapittel 21a.

Siden det etter Finanstilsynets vurdering ikke er realitetsforskjeller i de aktuelle artiklene i Solvens II -direktivet og winding up-direktivet, gjøres det ikke i dette høringsnotatet en konkret vurdering av hver enkelt artikkel. For oversikten sin skyld gis det likevel en overordnet beskrivelse av innholdet i Solvens II artiklene 269, 274 og 285-292 koblet opp mot de eksisterende bestemmelsene i finansforetaksforskriften. Disse beskrivelsene bygger i all hovedsak på beskrivelser gitt i høringsnotatet for gjennomføring av tilsvarende bestemmelser i winding up-direktivet.

### 5.2 Innholdet i de enkelte artiklene

#### 5.2.1 Artikkel 267 - Virkeområde

Solvens II-direktivet artiklene 269, 274 og 285-292 gjelder ved reorganiserings- og avviklingstiltak overfor forsikringsforetak og filialer på fellesskapets territorium av forsikringsforetak med hovedsete i en tredjestat, jf. artikkel 267. Finansforetaksforskriften § 21a-1 har regler om virkeområde. Finanstilsynet foreslår å presisere i finansforetaksforskriften § 21a-1 at kapitlet også gjelder for forsikringsforetak.

## 5.2.2 Artikkel 269 og 274 – Hovedreglene om lovvalg

Artikkel 269 bestemmer at det kun er myndighetene i foretakets hjemstat som kan vedta reorganiseringstiltak og at det er hjemstatens lover, forskrifter og prosedyrer som skal anvendes for reorganiseringen, med mindre noe annet fremgår av direktivet. Det presiseres at også tiltak som ikke omfattes av vertsstatens regler får virkning og at virkningene inntreffer på samme tid i hele EØS-området. Finansforetaksforskriften § 21a-3 har regler om lovvalg ved reorganiseringstiltak.

Det fremgår av artikkel 269 annet ledd at reorganiseringstiltakene ikke skal være til hinder for gjennomføring av avviklingstiltak. Hverken hovedregelen i winding up-direktivet om lovvalg ved reorganiseringstiltak (artikkel 3), eller finansforetaksforskriften § 21a-3, inneholder en slik presisering. Finanstilsynet antar imidlertid at det ikke er ment å være noen forskjell på winding up-direktivet og Solvens II-direktivet på dette punktet, og at dette også er gjeldende rett etter winding up-direktivet. Finanstilsynet antar uansett at bestemmelsen har svært liten praktisk betydning. Etter Finanstilsynets vurdering er det derfor ikke behov for å ta inn en slik presisering for forsikringsforetak i finansforetaksforskriften § 21a-3.

Artikkel 274 bestemmer at et forsikringsforetak skal avvikles i samsvar med hjemstatens lover, forskrifter og prosedyrer med mindre noe annet fremgår av direktivet. Artikkel 274 nr. 2 lister opp en ikke-uttømmende oversikt over særlig viktige bestemmelser som direktivet får anvendelse på. Av særlig sentrale bestemmelser kan nevnes reglene om hvilke eiendeler som inngår i boet, avviklingstiltakenes virkning på institusjonens kontrakter og vilkårene for motregning. Videre fremgår det at det er hjemstatens regler som avgjør ugyldighet, omstøtelse og manglende tvangskraft for rettshandler som er til skade for kreditorfellesskapet, noe som også er gjenstand for enkelte særbestemmelser i direktivet. Finansforetaksforskriften § 21a-4 har regler om lovvalg ved avviklingstiltak.

## 5.2.3 Artikkel 285 - Virkninger for visse avtaler og rettigheter

Artikkel 285 bestemmer at virkningen av reorganiserings- eller avviklingstiltak på arbeidsavtaler og arbeidsforhold utelukkende skal reguleres av den medlemsstats lovgivning som regulerer arbeidsavtalen. Tilsvarende skal virkningen av slike tiltak på avtaler om bruksrett til, og rett til å erverve, fast eiendom reguleres av lovgivningen i det landet der den faste eiendom befinner seg. Virkningen av avviklingstiltak på rettigheter knyttet til fast eiendom, skip eller luftfartøy som er registreringspliktige i et offentlig register skal utelukkende reguleres av lovgivningen i den medlemsstat under hvis myndighet registeret føres. Artikkelen svarer til winding up-direktivets artikkel 20, som er gjennomført med finansforetaksforskriften § 21a-5.

I artikkel 20 i winding-up direktivet er det presisert at det er lovgivningen i det landet der den faste eiendommen befinner seg som skal avgjøre om eiendeler anses som fast eiendom eller løsøre. Denne formuleringen er inntatt i finansforetaksforskriften § 21a-5 bokstav b, siste setning. Reglene i artikkel 285 i Solvens II-direktivet inneholder ikke en tilsvarende presisering. Etter Finanstilsynets vurdering er det grunnlag for å la presiseringen også gjelde for forsikringsforetak. Det foreslås derfor ikke endringer i finansforetaksforskriften § 21a-5.

#### 5.2.4 Artikkel 286 - Tredjemanns tinglige rettigheter

Artikkel 286 bestemmer at reorganiserings- eller avviklingstiltak ikke skal påvirke kreditorers eller tredjepersoners tinglige rettigheter til materielle eller immaterielle eiendeler, løsøre eller fast eiendom som tilhører forsikringsforetaket. Bestemmelsen omfatter både bestemte eiendeler og samlinger av ubestemte eiendeler under ett hvis sammensetning kan variere (dvs. løsørekomplekser/ tingsinnbegrep). I artikkel 286 nr. 2 eksemplifiseres disse tinglige rettighetene, for eksempel retten til å foreta dekningsalg og til avkastningen av panteobjekter, og det slås fast at en rett til å oppnå en tinglig rett likestilles med en tinglig rett dersom denne retten er innført i et offentlig register. Finansforetaksforskriften § 21a-6 har regler om tredjemanns tinglige rettigheter.

#### 5.2.5 Artikkel 287 - Eiendomsforbehold

Artikkel 287 bestemmer at eiendomsforbehold som selger har tatt overfor et forsikringsforetak som kjøper en eiendel står seg dersom eiendelen på tidspunktet for vedtak om reorganisering eller avvikling befinner seg på territoriet til en annen medlemsstat enn den der vedtakene er fattet. Tilsvarende skal vedtak om reorganisering eller avvikling ikke danne grunnlag for å heve eller annullere et salg fra et forsikringsforetak og ikke være til hinder for at kjøperen overtar eiendomsretten til den solgte eiendelen når denne på tidspunktet for vedtaket befinner seg på territoriet til en annen medlemsstat enn den der vedtaket er fattet. Bestemmelsene skal ikke være til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som nevnt i artikkel 274 nr. 2 bokstav l. Finansforetaksforskriften § 21a-7 inneholder regler om eiendomsforbehold.

#### 5.2.6 Artikkel 288 - Motregning

Vedtak om reorganisering eller avvikling skal ikke hindre en kreditors adgang til å motregne dersom lovgivningen som regulerer forsikringstakets fordringer tillater motregning. En bestemmelse om motregning er gitt i finansforetaksforskriften § 21a-8.

#### 5.2.7 Artikkel 289 - Regulerte markeder

Artikkel 289 første ledd bestemmer at med forbehold for artikkel 286 (tredjemanns tinglige rettigheter), hører rettigheter og plikter under et regulert marked utelukkende inn under lovgivningen som får anvendelse for slike rettigheter og plikter. Av artikkel 289 andre ledd følger det at første ledd ikke er til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som blir tatt for å tilsidesette betalinger eller transaksjoner.

Finansforetaksforskriften § 21a-12 inneholder en bestemmelse om regulerte markeder. Bestemmelsen gjennomfører winding up-direktivet artikkel 27 og den har følgende ordlyd:

"Med forbehold for § 21a-9 skal transaksjoner som foretas innenfor rammen av et regulert marked, utelukkende reguleres av lovgivningen som gjelder for slike transaksjoner."

Finansforetaksforskriften § 21a-9 fastsetter at håndheving av eiendomsretten eller andre rettigheter til instrumenter hvis eksistens eller omsettelighet forutsetter innføring i et register,



på en konto eller i et verdipapirregister som administreres eller befinner seg i en medlemsstat, skal reguleres av lovgivningen i den medlemsstat der registeret, kontoen eller verdipapirregisteret der disse rettighetene er innført, administreres eller befinner seg. Bestemmelsen gjennomfører winding up-direktivet artikkel 24. Solvens II har ikke en tilsvarende bestemmelse som winding up-direktivet artikkel 24.

Selv om Solvens II-direktivet artikkel 289 har en annen utforming enn winding up-direktivet artikkel 27, er det Finanstilsynets forståelse at bestemmelsene ikke er ment å utgjøre noen realitetsforskjell. Hensikten med bestemmelsene er etter det Finanstilsynet forstår å sikre forutsigbarhet i regulerte markeder og i handel med finansielle instrumenter. Finanstilsynet foreslår derfor at Solvens II-direktivet artikkel 286 gjennomføres med den eksisterende bestemmelsen i finansforetaksforskriften § 21a-12. Forslaget innebærer at også finansforetaksforskriften § 21a-9 får anvendelse når det gjelder reorganisering og avvikling av forsikringsforetak.

Finanstilsynet finner for øvrig ingen grunn til at §§ 21a-10 og 21a-11 ikke skal få anvendelse ved reorganisering og avvikling av finansforetak. Forsikringsforetak inngår også denne type avtaler. Finanstilsynet foreslår derfor at §§ 21a-10 og 21a-11 skal få anvendelse ved reorganisering og avvikling av forsikringsforetak.

Finanstilsynet foreslag som angitt over synes å være i samsvar med det som er lagt til grunn i Sverige, jf. lag (2005:1047) om internationella förhållanden rörande finansiella företags insolvens 12 § og 13 §.

## 5.2.8 Artikkel 290 - Skadelige rettshandler

Artikkel 290 bestemmer at hovedregelen om lovvalg i artikkel 274 om avviklingstiltak ikke får anvendelse når en person som har fått fordel av en rettshandling som er til skade for alle kreditorene, har framlagt bevis for at nevnte rettshandling er underlagt lovgivningen i en annen medlemsstat enn hjemstaten, og at denne lovgivningen ikke gir noen mulighet for å angripe rettshandlingen i det aktuelle tilfellet.

Finansforetaksforskriften § 21a-13 inneholder regler om skadelige rettshandler. Denne bestemmelsens første ledd gjennomfører Solvens II artikkel 290. Finansforetaksforskriften § 21a-13 andre ledd inneholder imidlertid en bestemmelse som ikke fremgår av Solvens II-direktivet artikkel 290. Finanstilsynet kan imidlertid ikke se at det foreligger reelle grunner til at det skal være forskjell på reguleringene av kredittinstitusjoner og forsikringsforetak på dette punkt. Hensynet til lik regulering av kredittinstitusjoner og forsikringsforetak tilsier at Solvens II-direktivet artikkel 290 gjennomføres med finansforetaksforskriften § 21a-13, uten at det gjøres justeringer i sistnevnte bestemmelse.

## 5.2.9 Artikkel 291 - Vern av tredjemenn

Artikkel 291 bestemmer at når et forsikringsforetak inngår en rettshandel etter at vedtak om reorganisering eller avvikling er fattet så gjelder følgende lovgivning:

- For fast eiendom gjelder lovgivningen i den medlemstat hvor den faste eiendommen befinner seg

- For skip eller luftfartøyer som er registreringspliktige i et offentlig register gjelder lovgivningen i medlemsstaten som har myndighet over registeret
- For omsettelige verdipapirer eller andre verdipapirer hvis eksistens eller omsettelighet forutsetter innføring i et register eller på en konto som er fastsatt ved lov, eller som er plassert i en verdipapirsentral underlagt lovgivningen i en medlemsstat gjelder lovgivningen i den medlemsstat under hvis myndighet registeret, kontoen eller verdipapirsentralen forvaltes.

Finansforetaksforskriften § 21a-14 inneholder regler om vern av tredjemenn.

#### 5.2.10 Artikkel 292 - Pågående rettssaker

Artikkel 292 bestemmer at virkningene av reorganiserings- eller avviklingstiltak for en pågående rettssak om en eiendel eller en rettighet som er fratatt forsikringsforetaket, utelukkende skal reguleres av lovgivningen i den medlemsstat der rettssaken pågår. En bestemmelse om pågående rettssaker er gitt i finansforetaksforskriften § 21a-15.

## 6 Økonomiske og administrative konsekvenser

Det har tidligere vært lagt til grunn at norske myndigheter har hatt til hensikt å være konforme med winding-up direktivene, slik at det som gjøres nå kun er en kodifisering og klargjøring av eksisterende praksis. Det legges derfor til grunn at forslaget ikke vil ha økonomiske eller administrative konsekvenser.

## 7 Forslag til endring i forskrift av 9. desember 2016 om finansforetak og finanskonsern

Hjemmel: Fastsatt av Finansdepartementet XX. XXXX 20XX med hjemmel i lov av 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern § 21 -7 tredje ledd.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg IX nr. 1 (2009/138/EF).

I forskrift av 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endring: Kapittel 21a skal lyde:

### **Kapittel 21a — Lovvalg ved reorganisering eller avvikling av *forsikringsforetak*, kredittinstitusjoner og visse verdipapirforetak**

#### **§ 21a-1. Virkeområde**

Dette kapitlet gjelder for:

- a) kredittinstitusjoner og verdipapirforetak som omsetter finansielle instrumenter for egen regning eller gir fulltegningsgarantier ved emisjon og tilbud om kjøp av finansielle instrumenter (kredittinstitusjoner).
- b) *forsikringsforetak*

Hvis det iverksettes krisetiltak etter regler som gjennomfører direktiv 2014/59/EU gjelder kapittelet også for holdingforetak eller annet morselskap i finanskonsern som omfatter bank, kredittforetak og verdipapirforetak som nevnt i første ledd *bokstav a)*, og som ikke er forsikringskonsern.

### § 21a-2. Definisjoner

I dette kapittelet menes med:

- a) reorganiseringstiltak: tiltak fattet av offentlig myndighet med formål å bevare eller sikre soliditeten til en kredittinstitusjon, ~~eller~~ verdipapirforetak *eller et forsikringsforetak* når vedtaket får eller kan få virkning for eksisterende rettigheter for andre enn foretaket selv.
- b) avviklingstiltak: felles prosedyrer for frivillig og tvungen avvikling av en kredittinstitusjon eller *et forsikringsforetak* som innledes og overvåkes av forvaltnings- eller rettsmyndighetene i en medlemsstat med formål å realisere eiendeler under tilsyn av disse myndighetene, også når disse felles prosedyrene avsluttes ved akkord eller andre tilsvarende tiltak.

### § 21a-3. Lovvalg ved reorganiseringstiltak

Bare forvaltningsmyndighetene eller rettsmyndighetene i hjemstaten skal ha myndighet til å treffe vedtak om ett eller flere reorganiseringstiltak i en kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak*, herunder i filialer etablert i andre medlemsstater.

Reorganiseringstiltakene skal anvendes i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og prosedyrer i hjemstaten, med mindre annet er fastsatt i dette kapittelet.

Reorganiseringstiltak skal få virkning i hele EØS-området fra det tidspunkt de får virkning i medlemsstaten der de er vedtatt.

### § 21a-4. Lovvalg ved avviklingstiltak

En kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak* skal avvikles i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og prosedyrer i hjemstaten, med mindre annet er fastsatt i dette kapittelet.

Lovgivningen i hjemstaten skal særlig legges til grunn for:

- a) hvilke eiendeler som inngår i boet, og hvordan eiendeler som er ervervet av kredittinstitusjonen *eller forsikringsforetaket* etter at vedtak om avvikling er fattet, skal behandles,
- b) ~~kredittinstitusjonens og Avviklingsstyrets~~ *og kredittinstitusjonens eller forsikringsforetakets* respektive fullmakter,
- c) vilkårene for å kreve motregning,
- d) virkningene av avviklingstiltak for løpende avtaler der kredittinstitusjonen *eller forsikringsforetaket* er part,
- e) virkningene av avviklingstiltak for individuelle søksmål anlagt av kreditorer, med unntak for pågående rettssaker som omtalt i **Feil! Hyperkoblingsreferansen er ugyldig.**,
- f) hvilke fordringer som skal anmeldes i boet, og behandlingen av fordringer som er oppstått etter vedtak om avvikling er fattet,

- g) reglene for fordringers anmeldelse, kontroll og godkjenning,
- h) reglene for fordeling av provenyet etter realisering av eiendeler, fordringens prioritet og rettighetene til kreditorer som i henhold til en tinglig rett eller ved motregning har fått delvis dekning etter at vedtak om avvikling er fattet,
- i) vilkårene for og virkninger av avslutningen av avviklingstiltak, særlig ved akkord,
- j) kreditorenes rettigheter etter avslutningen av avviklingstiltak,
- k) hvem som skal bære kostnadene og utgiftene ved avviklingstiltak,
- l) reglene for ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft for rettshandler som er til skade for alle kreditorer.

### **§ 21a-5. Virkninger for visse avtaler og rettigheter**

Virkningene av reorganiserings- eller avviklingstiltak for

- a) arbeidsavtaler og arbeidsforhold skal utelukkende reguleres av den medlemsstats lovgivning som gjelder for arbeidsavtalen,
- b) en avtale som gir bruksrett eller rett til å erverve fast eiendom, skal utelukkende reguleres av lovgivningen i den medlemsstat på hvis territorium den faste eiendommen befinner seg. Denne lovgivningen avgjør om en eiendel er løsøre eller fast eiendom,
- c) rettigheter med hensyn til fast eiendom, et skip eller et luftfartøy som er registreringspliktig i et offentlig register, skal utelukkende reguleres av lovgivningen i den medlemsstat under hvis myndighet registeret føres

### **§ 21a-6. Tredjemanns tinglige rettigheter**

Reorganiserings- eller avviklingstiltak skal ikke påvirke fordringshaveres eller tredjemanns tinglige rettigheter til materielle eller immaterielle eiendeler, løsøre eller fast eiendom – både bestemte eiendeler og løsørekomplekser – som tilhører kredittinstitusjonen *eller forsikringsforetaket*, og som på tidspunktet for vedtaket befinner seg på en annen medlemsstats territorium.

Rettighetene nevnt i første ledd er særlig

- a) retten til å realisere eller få realisert eiendelen og få dekning fra provenyet eller avkastningen av eiendelen, særlig med grunnlag i håndpant eller underpant,
- b) eneretten til å inndrive en fordring, særlig ved pant i fordringen eller overdragelse av fordringen til sikkerhet,
- c) retten til å kreve eiendelen tilbake og/eller kreve tilbakebetaling fra enhver som er i besittelse av den eller benytter den mot rettighetshavers vilje,
- d) den tinglige rett til avkastningen av eiendelen.

Rett til å oppnå en tinglig rettighet etter første ledd, som er innført i et offentlig register, med tvangskraft overfor tredjemann, skal likestilles med en tinglig rett.

Første ledd er ikke til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som er til skade for kreditorfellesskapet.

#### **§ 21a-7. Eiendomsforbehold**

Reorganiseringstiltak eller avviklingstiltak overfor en kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak* som kjøper en eiendel, berører ikke selgers rettigheter når de bygger på eiendomsforbehold når eiendelen på tidspunktet for vedtaket befinner seg på en annen medlemsstats territorium.

Reorganiserings- eller avviklingstiltak overfor en kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak* som selger en eiendel skal, etter at denne er levert, ikke danne grunnlag for heving eller annullering av salget, og skal ikke være til hinder for at kjøperen overtar eiendomsretten til den solgte eiendelen når eiendelen på tidspunktet for vedtaket befinner seg på en annen medlemsstats territorium.

Første og annet ledd er ikke til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som er til skade for kreditorfellesskapet.

#### **§ 21a-8. Motregning**

Reorganiserings- eller avviklingstiltak overfor en kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak* berører ikke kreditors rett til å motregne sine fordringer når lovgivningen som gjelder for kredittinstitusjonens *eller forsikringsforetakets* fordringer tillater slik motregning.

Første ledd er ikke til hinder for søksmål om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft som er til skade for kreditorfellesskapet.

#### **§ 21a-9. Loven på stedet**

Håndheving av eiendomsretten til instrumenter eller andre rettigheter til slike instrumenter hvis eksistens eller omsettelighet forutsetter innføring i et register, på en konto eller i en verdipapirsentral som administreres eller befinner seg i en medlemsstat, skal reguleres av lovgivningen i den medlemsstat der dette registeret, kontoen eller verdipapirsentralen administreres eller befinner seg.

#### **§ 21a-10. Avregningsavtaler**

Med forbehold for finansforetaksloven § 20-5 femte ledd, § 20-6 sjette ledd, § 20-34, § 20-36 skal avregningsavtaler utelukkende reguleres av lovgivningen som gjelder for slike avtaler.

#### **§ 21a-11. Gjenkjøpsavtaler**

Med forbehold for § 21a-9 og finansforetaksloven § 20-5 femte ledd, § 20-6 sjette ledd, § 20-34 og § 20-36 skal gjenkjøpsavtaler utelukkende reguleres av lovgivningen som gjelder for slike avtaler

### **§ 21a-12. Regulerte markeder**

Med forbehold for § 21a-9 skal transaksjoner som foretas innenfor rammen av et regulert marked, utelukkende reguleres av lovgivningen som gjelder for slike transaksjoner.

### **§ 21a-13. Skadelige rettshandler**

§ 21 a-4 får ikke anvendelse på reglene om ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft for rettshandler som er til skade for kreditorene sett under ett, når den som får fordel av rettshandlene fremlegger bevis for at

- rettshandelen hører inn under lovgivningen i en annen medlemsstat enn hjemstaten, og
- denne lovgivningen ikke gir noen mulighet for å angripe den aktuelle rettshandelen.

Når reorganiseringstiltak som er vedtatt av en rettsmyndighet omfatter regler for ugyldighet, omstøtelse eller manglende tvangskraft for rettshandler som er til skade for kreditorene sett under ett, og som er inngått før tiltaket er vedtatt, gjelder § 21a-3 annet ledd ikke i tilfeller som nevnt i første ledd.

### **§ 21a-14. Vern av tredjemann**

Når en kredittinstitusjon *eller et forsikringsforetak*, ved en rettshandel inngått etter vedtakelsen av et reorganiserings- eller avviklingstiltak, mot vederlag avhender

- fast eiendom,
- et skip eller et luftfartøy som er registreringspliktig i et offentlig register, eller
- instrumenter eller rettigheter til slike instrumenter hvis eksistens eller omsettelighet forutsetter innføring i et register, på en konto eller i en verdipapirsentral som administreres eller befinner seg i en medlemsstat,

reguleres gyldigheten av denne rettshandelen av lovgivningen i den medlemsstat på hvis territorium den faste eiendommen befinner seg, eller under hvis myndighet registeret, kontoen eller verdipapirsentralen administreres.

### **§ 21a-15. Pågående rettssaker**

Virkningene av reorganiserings- eller avviklingstiltak for en pågående rettssak om en eiendel eller en rettighet som kredittinstitusjonen *eller forsikringsforetaket* ikke lenger råder over, skal utelukkende reguleres av lovgivningen i den medlemsstat der rettssaken pågår.